

Seizneix, daxboh couh yaek song din caij-hoengq, coh diuz roen dai de byaij bae.

“Aeu geij maenz ngaenz daeuj gou, gwnzroen dungxiék, gou yaek cawx doxgaiq gwn……”

Diuzroen daxboh naeuz haenx dwg diuz roen dai. Gou guhmuengz gienj mbaw cib maenz moqsak ndeu, oet haeuj ndaw angfwngz daxboh bae. “Boh, raeuz miz ngaenz, raeuz miz ngaenz lai raeuh, gwnzroen dungxiék le cawx faenj gwn, vanj ndeu gwn mbouj imq, caiq gwn vanj dem……”

Daxboh gaem cib maenz ngaenz neix ndaet-ndet, youh caiq maezngunh lo.

Bouxvunz yaek dai, mbouj lumz gwnzroen ngaenz cawx faenj. Daxboh buenq ciuhvunz deng gungzhoj nyoegnyamx niemh bae niemh dauq, goekgaen dwg daj gunghsiuhse lizciz le gvaq gij ndwenngoenz hojnanz. Bi 2008, gou bang daxboh bouj gyau ciengxlaux baujyiémj, ciuq cwngcwz haidaeuz ndwen ndaej lingx cienzciengxlaux cien lai maenz, gvaqlaeng ndwen ndaej lingx daengz song cien lai maenz.

“Guekgya bouj fat cienzhong gou lo!” Daxboh baezbaez caeuq vunz gangj gij vah neix cungj dwg sing goksadsad, lwgda ndongqndikndik.

Gou mbouj lwnh daxboh nyi gij cienz neix dwg cienzciengxlaux de, mbouj dwg cienzhong de. Gangj seuq gangj byoengq, doiq daxboh dwg sienghaih.

Saedsaeh, daxboh daj lizciz gvaqlaeng, itcig sij saenq dajgauq. Gij saehcingz laizyouz de dajgauq sij youq ndaw bonjcozyez gou deihyaenyaen, roxnaeuz sij youq gwnz bauqceij. Dingzlai saenq sij sat couh sat lo, gveng gvaq henz bae aeu daeuj diemjfeiz, cij miz siujsoq geij fung hix mbouj sij gidij dwg aen danhvei lawz sou saenq, cij sij “yienh cwngfuj sou” “yienhvej sou” geiq okbae. Daxboh youq aenmbanj bienbik, gijmaz hix mbouj rox, hab geiq hawj aen danhvei lawz de dangyienz mbouj rox. Cam vunz, doenghboux vunz caeuq daxboh ityiengh baenz-ngoenz youq geh rin guh hong ra gwn ndaej gangjok gijmaz ne. Cam doenghboux ganbu daenj haiznaeng byaijgoekgoek haenx, gyoengqde dangyienz dang dingq mbouj ndaej nyi, roxnaeuz gangj doeng gangj sae, hawj vunz dingq mbouj rox goek byai, cam dangq mbouj cam.

Gij saenq neix cihsaw sengdoengh miz seiqheiq, baenzlawz cungj yawj mbouj ok dwg boux nungzminz ndeu sij. Daxboh fanjyingj boux cujcanj najndaem mbouj goengbingz, fanjyingj gyoengqvunz dangguen haenx mbouj gyoh de lwg lij iq, faenboiq de daengz ndaw bya gyae’gyang mbouj doeng goengloh bae, fanjyingj gij saenq de geiq okbae couh lumj duz dem duz roeg mbin haeuj ndaw ndoeng

如今,父亲就要双脚踩空,用死亡回应死亡的声音召唤。

“给我几块钱,路上饿了,我要买东西吃……”

父亲所说的路就是死亡之路。我连忙把崭新的十块钱卷起来,塞进父亲的手心里。“爸,我们有钱,我们有多多的钱,路上饿了就买粉吃,一碗吃不饱,再吃一碗……”

父亲紧紧攥着这十块钱,再次陷入昏睡之中。

人之将死,不忘路上买粉钱。半生饱受贫苦折磨的父亲念之系之,根源来自从供销社离职后所过的艰难日子。2008年,我帮父亲补交了养老保险,按政策起初每个月领到一千多块钱的养老金,后来每月可以领到两千多元。

“国家给我补发工资了!”父亲每次跟人说这话的时候声音洪亮,两眼放光。

我没有对父亲说这钱是他的养老金,不是他的工资。说穿点透,是对父亲的一种残忍。

事实上,父亲自离职后,一直在写申诉信。他把申诉的事由密密麻麻写在我的作文本上,或是写在报纸上。大多数的信写完就写完了,丢在一边当引火用,只有少数的几封也不写具体的哪个收信单位,只写个“县政府收”“县委收”寄出去。父亲身处僻远的村寨,两眼一抹黑,该寄给哪些单位他当然不懂。问人,那些和父亲一样整天在石头缝里讨生活的人能讲出个什么一二三来。问那些皮鞋踏地噤噤响的干部,他们要么当作听不见,要么东拉西扯,讲得一头雾水,问和不问一个样。

这些信字迹笔走龙蛇,完全看不出出自一个农民之手。父亲反映黑脸组长的不公,反映这帮官僚不疼惜他儿女尚小,把他发配到不通公路遥远的大山深处,反映他投出去的信就像是一只只鸟飞入丛林,从没见过哪一只鸟捎个口信回来。他就像干涸的稻田上的稻子,等待一场雨救他于危难之中,更像天天手搭凉棚翘首以盼的人等待一个不知姓名的青天出现。

这一等,父亲就等了二十几年。直到我帮父亲补交了养老保险,方才终止了漫长无望的申诉之路。每到月底,父亲都要赶上三十多公里的路程,到县城的农行领出嘴里日夜挂念的“工资”。我说,钱留在银行不会丢的,没必要每个月都要去领。父亲说不,存在银行里的钱不是钱,拿在手里的钱才是钱。这话说得就像稻田里的稻子没收割入仓,就不能算是自己的粮食一样。

我这个父亲最小的儿子,这时已经成为家里的顶梁柱。父亲深信我会在家乡安心工作,娶妻生子,光耀门楣,重振家业。父亲回家当农民有二十七八年,脱离社会已久,村中一日,世上十年,他不知道20世纪七八十年代分配到农村工作的国家干部和新世纪留守农村的国家干部的区别,前者是千万人中的佼佼者,平头百姓只可仰望不可及,后者已然身处商品经济时代,人中龙凤之誉渐次消减。我出身寒门,既无身份背景和达官贵人做靠山,又没有高收入壮胆撑腰,刚毕业的头几年一个月就三四百块钱工资,勉强维持生活尚且捉襟见肘,充其量就是饿也饿不死、发达又发达不起来的那一类人。乡村是一个世俗的社会,在这里通行实用的人情往来,实用的男娶女嫁,超拔高迈的理想往往要在坚硬如铁的现实面前撞得头破血流。

其实,日子过得紧巴一些倒没有什么,活在实用的世俗里也无关紧要,我本来是一个农民的儿子,过惯了苦日子,忍受惯了命运施加给予的一切,但在无意识的阶层身份认知下,依稀中自己的未来一眼就能看透,那就是和所遭遇的一切达成和解,棱角被磨平,终其一生平淡庸常,碌碌无为。我为此常常从梦中惊醒,忧郁彷徨,苦痛煎熬。

我渴望从铁屋子里杀出一条通往远方的路途,作别故乡碗口粗的天空。以笔为马,我在纸上策马奔腾,摔倒又爬起,绝望又生出希望。

bae, caengz raen gvaq duz roeg lawz daiq ma saek coenz vah. De couh lumj gij haeux ndaw naz bienq hawq, caj ciengz fwn ndeu daj ndaw yungyiémj gouq de okdaeuj, engq lumj gij vunz ngoenzngoenz fwngz dap bungzliengz ngiengxgyaeuj cajdeq aenmbwn bienq lamzsau.

Baez caj, daxboh couh caj le ngeihcib geij bi. Itcig daengz gou bang daxboh boujgyau ciengxlaux baujyiémj, cij dingz bae dajgauq hoeng mbouj miz muengh haenx. Moix daengz nyieddaej, daxboh cungj ganj roen samcib lai goengleix, daengz ndaw yienh nungzhangz lingxaeu gij “cienzhong” de hwnzngoenz ngeixniémh haenx. Gou naeuz, cienz ce youq ndaw ngaenzhangz mbouj rox law ne, mbouj yungh ndwenndwen cungj bae lingx. Daxboh naeuz mbouj, gij cienz rom youq ndaw ngaenzhangz mbouj dwg cienz, gaem youq ndaw fwngz cij dwg cienz. Gangj coenz vah neix couh lumj gij haeux ndaw naz caengz sougvej haeuj canghaeux, couh mbouj suenq dwg haeuxgwn ityiengh.

Gou daeglwg daxboh ceiq iq haenx, seizneix gaenq dwg saeudingliengz ndaw ranz. Daxboh saenq gou itdingh youq ranzmбанj onjsim guhhong, aeu yah seng lwg, hawj vunzranz najrongh, dauqhwng gyanieb. Daxboh maranz guh nungzminz ngeihcib caet bet bi, duetliz aenbiengz gaenq nanz, ndaw mbanj ngoenz ndeu, dangq ndawbiengz cib bi, de mbouj rox 20 sigij caet bet cib nienzdaih boux gozgyah ganbu ndeu faenboiq daengz lajmbanj guhhong caeuq sigij moq doenghboux gozgyah ganbu louzsouj lajmbanj miz maz mbouj doengz, boux gonq dwg cien fanh boux ndawde bouxmaenhndei haenx, gij beksingq bingzciengz cij ndaej ngiengxgyaeuj yawj cix guh mbouj ndaej daengz, bouxlaeng gaenq youq aen seizdaih ginghci, gij mingzdaeuz bouxak ndaw vunzlai menhmenh gemjnoix. Gou seng youq gyaranz gungzhoj, gawq mbouj miz sinhfwn diegvih caeuq bouxguen daeuj baenghgauq, youh mbouj miz souhaeuj sang daeuj cengqmbei daemxhwet, ngamq bizyez geij bi baihnaj ndwen couh ndaej sam seiq bak maenz cienzhong, cengqgengz ndaej ciengxbak lij mizdi mbouj gaeuq yungh, ceiqilai couhdwg loih vunz iek hix iek mbouj dai, fatcaiz hix lwnz mbouj daengz. Lajmbanj dwg aenbiengz seiqsug ndeu, gij vunzcingz baedauq youq gizneix doenghengz saed-yungh haenx, bouxsai aeuyah mehmbwk haqvunz saedyungh, gij siengjmuengh hunggyae ciengzseiz youq dangqnaj yienhsaed gengndongj lumj diet haenx deng dwksoiq.

Gizsaed, ndwenngoenz gvaq hoj di cix mbouj miz gijmaz, youq ndaw seiqsug saedyungh youq hix mbouj youqgaenj, gou bonjlaiz dwg daeglwg bouxnungzminz, gwnhoj gvenq lo, souh gvenq sojmiz sinhoj minghyinh daiq hawj haenx, hoeng nyinhrox gij sinhfwn gaihcnwngz mbouj dwg daegdaengq faen ok haenx, moengzmoengz loengzloengz gij coglaeng swdgeij baez yawj couh daengz daej, couhdwg caeuq sojmiz saehrwx bungzdeng haenx huzgaij, limqgak deng muz bingz, ciuhvunz daengz gyaeuj bingzbingz ciengzciengz, guh mbouj ndaej bae. Gou vihneix ciengzseiz fangzhwnzloq doeksaet ndiusingj, simnyap ra mbouj raen fuengyiengq, nanzgvaq hojsouh.

Gou maqmuengh daj ndaw ranz diet byaij ok diuzroen doeng coh gizgyae, biek bae ranzmбанj aenmbwn hung lumj bak vanj, aeu bit guh max, gou youq gwnz ceij fad max bonghbae, laemx le youh benz hwnjdaeuj, byaij mbouj doeng youh caiq raen miz maqmuengh.